

Nieodpłatna pomoc prawna,
nieodpłatne poradnictwo obywatelskie,
nieodpłatna mediacja oraz edukacja prawna

Lekcja przygotowana przez Wydział do spraw Edukacji Prawnej we współpracy z Wydziałem Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego.

Regulacja prawna

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie uregulowane są w **ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim, nieodpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej.**

Ustawa ta reguluje:

- **system nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego;**
- **nieodpłatną mediację;**
- **zasady realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej.**

Osoba poszukująca pomocy może skorzystać ze wsparcia, które uwzględnia:

NPP

Nieodpłatną
Pomoc
Prawną

NPO

Nieodpłatne
Poradnictwo
Obywatelskie

NM

Nieodpłatną
Mediację

Kto może skorzystać z usług nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i nieodpłatnej mediacji?

tylko osoba fizyczna

która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej

w tym osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, która w ciągu ostatniego roku nie zatrudniała innych osób.

W jaki sposób można zapisać się na wizytę?

dzwoniąc pod numer telefonu podany na stronie internetowej właściwego starostwa powiatowego lub urzędu miasta

wypełniając interaktywny formularz na stronie np.ms.gov.pl

osobiście w starostwie powiatowym lub w urzędzie miasta

*Punkty NPP i NPO są zlokalizowane w każdym powiecie lub w mieście na prawach powiatu. Wykaz punktów dostępnych w danym powiecie każdy starosta lub prezydent miasta udostępnia na stronach internetowych starostwa powiatowego lub urzędu miasta.

Czym jest nieodpłatna pomoc prawna?

Adwokaci i radcowie prawni w punkcie NPP wskażą Ci możliwe rozwiązania problemu oraz poinformują Cię o tym jak wygląda stan prawny w Twojej sprawie i jakie masz uprawnienia i obowiązki.

Adwokaci i radcowie prawni pomogą Ci również w napisaniu pisma w sprawach przedsądowych, np.:

- wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych;
- wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu;
- przedsądowe wezwanie dłużnika do zapłaty.

Czym jest nieodpłatne poradnictwo obywatelskie?

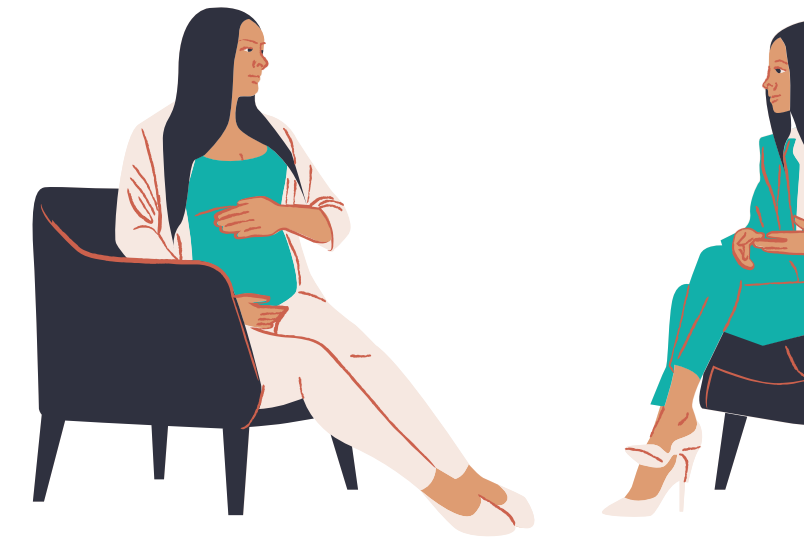
Doradcy obywatelscy pokazują, w jaki sposób rozwiązać problem, **pomagają wyjść z trudnej sytuacji**. W wybranych punktach NPO osoby nieporadne, z niepełnosprawnościami bądź w podeszłym wieku mogą liczyć również na pomoc **wolontariusza**.

Porady obywatelskie są udzielane przede wszystkim w **sprawach dnia codziennego** takich jak **zadłużenia, kwestie mieszkaniowe, czy dotyczące świadczeń społecznych**.

Czym jest nieodpłatna mediacja?

W punktach NPP oraz NPO możesz otrzymać również pomoc w zakresie nieodpłatnej mediacji. Jest to **metoda wypracowania porozumienia z udziałem bezstronnego mediatora** w sytuacji konfliktów lub sporów.

Mediator pomaga, m.in. w **sprawach rodzinnych, małżeńskich, sąsiedzkich i konsumenckich**. Mediacja jest **poufna, dobrowolna i nieformalna**.

Nieodpłatna mediacja jest czymś **innym aniżeli mediacja sądowa** (sprawy, w których sąd wydał postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji) i **nie obejmuje spraw, w których zachodzi podejrzenie występowania przemocy między stronami**.

W jaki sposób przebiega wizyta?

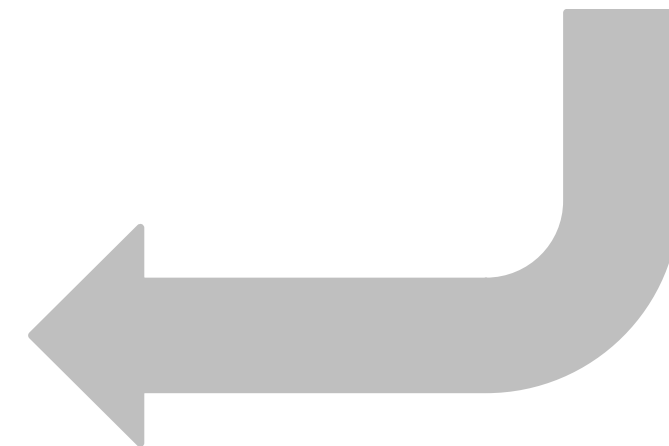
znajdź punkt – zadzwoń do urzędu miasta/gminy bądź wyszukaj go w Internecie (np.ms.gov.pl). Umów się na wizytę w punkcie, telefonicznie lub przez Internet.

Prawnik lub doradca obywatelski udzieli Ci porady lub pomoże w sporządzeniu projektu pisma

W przypadku skomplikowanych spraw wymagających kilku wizyt, możesz liczyć na dalszą pomoc prawną

Nieodpłatna pomoc udzielana poza punktem jest:

- możliwa: w przypadku **gdy zaistnieje wyjątkowa sytuacja** na terenie danego powiatu spowodowana restrykcjami wynikającymi, m.in. ze stanu epidemii, stanu wyjątkowego;
- **obowiązkowa**: dla osób ze **znaczną niepełnosprawnością ruchową**, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście lub mają **problem**
- **w komunikowaniu się.**

ĆWICZENIE

Pan Michał jest właścicielem niedawno otwartej włoskiej pizzerii „Bella Ciao”. Samodzielnie, lecz bardzo skrupulatnie prowadzi lokal, który jest jego pasją. Pan Michał dba o każdy szczegół, dzięki czemu zdobył uznanie wśród lokalnych klientów. W ostatnim tygodniu przytrafił mu się jednak przykry incydent. Jeden z klientów - Pan Stefan podczas spożywania pizzy złamał sobie zęba. Zarzucił, iż to wina pizzy, która była tak twarda, że „Każdy by sobie na niej zęby połamał!”. Pan Stefan wygrażał się, że “obsmaruje” lokal na wszystkich możliwych forach internetowych, oraz że pójdzie ze sprawą do sądu, ponieważ pizzeria Michała wyrządziła mu krzywdę. Pan Michał nie może uwierzyć jednak, że pizza w jego lokalu miałaby być przyczyną złamania zęba. Zawsze dba o to, żeby ciasto w pizzy było puszyste i mięciutkie. Obawia się jednak, że w wyniku rozpowszechniania negatywnych opinii przez Pana Stefana oraz procesu sądowego straci wielu klientów.

Tu wkracza Wasz zespół:

Wskażcie, do którego z punktów pomocy powinien udać się Pan Michał. Zastanówcie się, kto może pomóc Panu Michałowi.

Czy będzie to prawnik/doradca/mediator? Spróbujcie wcielić się w rolę odpowiedniego przedstawiciela danej profesji i pomóżcie Panu Michałowi.

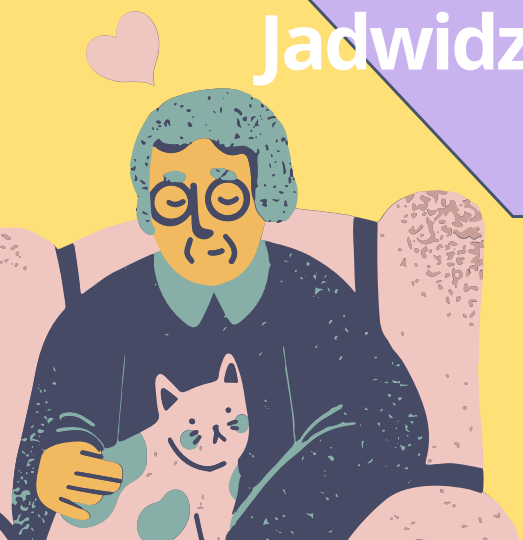
ĆWICZENIE

70 letnia Pani Jadwiga za namową wnuczka postanowiła zacząć korzystać z Internetu. Nigdy wcześniej tego nie robiła. Tym większe było jej zaskoczenie z bardzo dużego zakresu możliwości jakie daje funkcjonowanie w sieci. Ulubionym jej zajęciem stało się robienie zakupów przez Internet. Jakiś czas temu zamówiła ze strony nowy beżowy płaszcz. Gdy odebrała przesyłkę, okazało się jednak, że według metki umieszczonej na płaszczu - jest on wykonany z tworzywa sztucznego. Mimo tego, że na stronie sklepu widniała informacja, iż płaszcz jest wykonany w 100% z bawełny. Co więcej, okazało się, że w regulaminie sklepu internetowego zastrzeżono brak możliwości zwrotu produktu.

Tu wkracza Wasz zespół:

Zastanówcie się, kto może pomóc Pani Jadwidze? Czy będzie to prawnik/doradca/mediator? Spróbujcie wcielić się w rolę odpowiedniego przedstawiciela danej profesji i pomóżcie Pani Jadwidze.

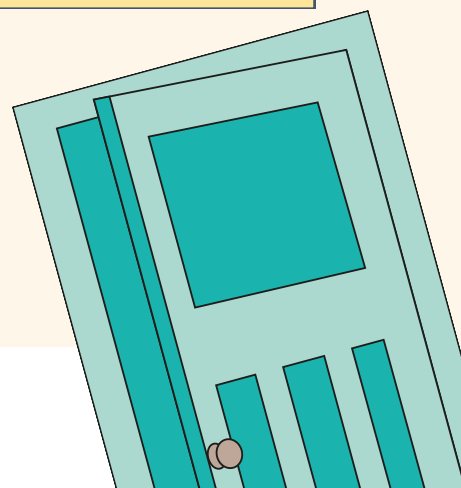
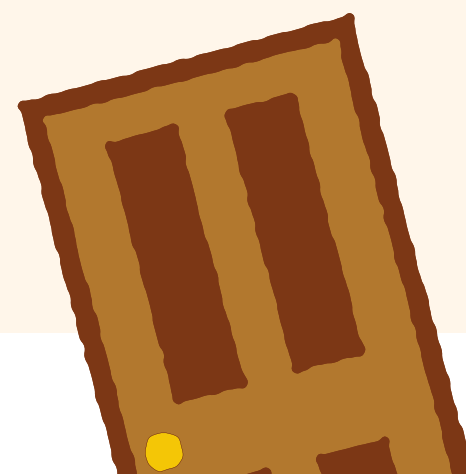

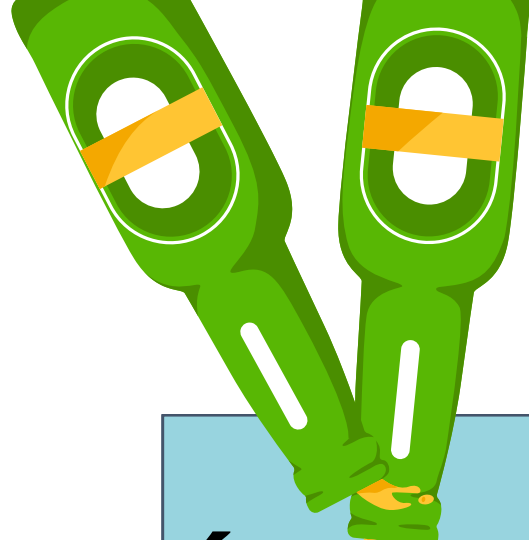
ĆWICZENIE

Pan Franciszek za pieniądze uzyskane z kredytu wynajął firmę, która miała wymienić wszystkie drzwi w jego mieszkaniu. Po ukończonej pracy, Franciszek zauważył jednak, że o ile drzwi zostały wymienione w sposób perfekcyjny, o tyle na jednej ze ścian pojawiły się rysy, których nigdy wcześniej nie było. Pan Franciszek doszedł więc do wniosku, że to ekipa remontowa przez swoją nieuwagę przy wymianie drzwi porysowała ścianę i że nie zapłaci im dopóki nie naprawią zniszczeń. Pracownicy jednak twierdzą, że ścianę porysowały dzieci Pana Franciszka, które bawiły się w tym miejscu w czasie remontu.

Tu wkracza Wasz zespół:

Zastanówcie się, kto może pomóc Panu Franciszkowi. Czy będzie to prawnik/doradca/mediator? Spróbujcie wcielić się w rolę odpowiedniego przedstawiciela danej profesji i pomóżcie Panu Franciszkowi.

ĆWICZENIE

19-letni Janek mieszka z 13-letnią siostrą oraz z ojcem. Ten jednak nie pracuje, a od śmierci matki dzieci coraz częściej nadużywa alkoholu. Rodzina zajmuje mieszkanie komunalne, które jest zadłużone w wyniku niepodejmowania pracy oraz popadania w nałóg przez ojca. Wszystkie opłaty stara się regulować stopniowo Janek, który w ostatnim czasie podjął pracę.

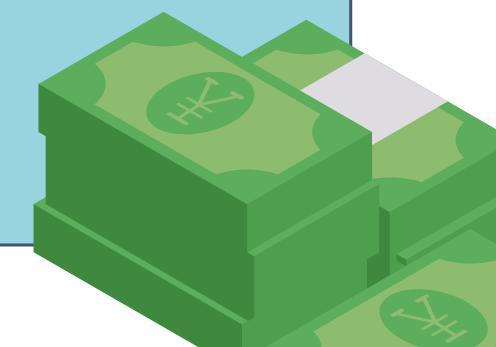
Chłopak chciałby spłacić wszystkie długi, jednak urząd miasta grozi eksmisją w razie nieuregulowania ich w ciągu miesiąca. Janek nie ma możliwości sfinansowania długów w tak krótkim czasie. Ponadto chłopak chciałby uwolnić rodzinę od zależności od ojca, zwłaszcza martwi się o młodszą siostrę, która popada w coraz głębszą depresję.

Tu wkracza Wasz zespół:

Zastanówcie się, kto może pomóc Jankowi. Czy będzie to prawnik/doradca/mediator? Spróbujcie wcielić się w rolę odpowiedniego przedstawiciela danej profesji i poradzić chłopakowi, co może zrobić w tej sytuacji.

Czy Janek może waszym zdaniem w jakiś sposób uwolnić młodszą siostrę spod władzy ojca?

Czy będzie miał podstawy ku temu, ażeby żądać rozłożenia na raty długów zaciągniętych przez ojca?

Zachęcamy do obserwowania strony Wydziału ds. Edukacji Prawnej
na portalu Facebook:

<https://www.facebook.com/sprawiedliwosc edukacja prawna/>

oraz do śledzenia strony Wydziału ds. Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
Ministerstwa Sprawiedliwości:

<https://np.ms.gov.pl/>

na której znajdziecie więcej informacji na temat usług świadczonych w ramach
nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

